

АНОТАЦІЯ

Було проведено моніторинг стану популяцій червонокнижного виду *Spermophilus citellus* на території України та Молдови й відібрано матеріал для генетичного аналізу. Для 26 зразків було проведено секвенування послідовності мітохондріального гену *cytb* за методом Сенгера. У результаті обробки отриманих даних, у досліджених популяціях за геном *cytb* було виявлено 4 окремих гаплотипи. Був обчислений показник гаплотипового різноманіття, визначена кількість поліморфних та парсімоніально інформативних сайтів й обчислене нуклеотидне різноманіття як для всієї вибірки, так і для кожної з груп, заснованих на країні походження зразків. Були змодельовані мережі гаплотипів як для досліджуваних популяцій, так і для всього ареалу виду (із використанням послідовностей з бази даних GenBank), що дозволяє визначити місце українських і молдавських популяцій у філогенетичних лініях, відомих у межах виду. Була проведена реконструкція філогенетичних дерев за геном *cytb* за методом maximum likelihood й за байєсівським підходом. Важливим є те, що всі досліджені особини із популяції HRU (Україна) групуються на філогенетичних деревах зі зразком *Spermophilus suslicus*, який був обраний у якості outgroup. Також перевірка за допомогою BLAST показала найвищу ступінь подібності нуклеотидних послідовностей особин із популяції HRU із *S.suslicus*. Це свідчить про мітохондріальну інтрогресію у даній популяції та підтверджує факт булої міжвидової гібридизації на даних територіях.

Кваліфікаційна робота викладена на 63 сторінках, ілюстрована 7 таблицями та 6 рисунками, містить 2 додатки. Список використаних джерел включає 84 роботи.

Ключові слова: *Spermophilus citellus*, філогенія, філогеографія, популяційна генетика, міжвидова гібридизація.

Кравченко А. В.